

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือความเป็นอยู่ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกให้ดีขึ้น โดยมีการดำเนินธุรกรรมในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุการเกษตร เครื่องมือ และอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก การรวบรวมผลผลิตออกจำหน่าย การแปรรูปผลผลิตการเกษตร และการผลิตสินค้าเพื่อขาย ตลอดจนการส่งเสริมและให้บริการเพื่อการเกษตร การจัดระบบส่งน้ำการปรับพื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกยิ่งขึ้น ซึ่งสหกรณ์จะต้องบันทึกรายการอันเกิดจากธุรกรรมต่าง ๆ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน อย่างไรก็ตามพบว่า มีสหกรณ์เป็นจำนวนมากที่ไม่สามารถจัดทำบัญชีและงบการเงินให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันได้ เนื่องจากความสามารถในการทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรยังค่อนข้างจำกัด จึงทำให้สหกรณ์ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางการเงินการบัญชีเพื่อการบริหารงานได้ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2554 : ออนไลน์) ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานะในปัจจุบันที่โลกได้เข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการจัดทำบัญชีและงบการเงินให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน อีกทั้งเสริมสร้างการบริหารจัดการในสหกรณ์ เพื่อสามารถประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้อง รวดเร็ว ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้งาน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยส่วนระบบบัญชีและสอบบัญชีคอมพิวเตอร์ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงได้เริ่มพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีของสหกรณ์ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 และโดยในช่วงปี พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2555 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสำหรับสหกรณ์ภาคการเกษตรเป็นอย่างมาก จึงได้พัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร ประกอบด้วย โปรแกรมเงินรับฝาก โปรแกรมระบบบัญชีแยกประเภท โปรแกรมระบบสมาชิกและหุ้นและเงินให้กู้ และโปรแกรมระบบสินค้า โดยสหกรณ์การเกษตรสามารถยื่นความประสงค์ขอใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ได้โดยสมัครใจ โดยข้อมูลจำนวนสหกรณ์การเกษตรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรในปี พ.ศ. 2555 มีจำนวนกว่า 2,341 สหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2555 : ออนไลน์) ซึ่งสหกรณ์การเกษตรหลายแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ได้นำ

โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรมาใช้ แต่พบว่าในปัจจุบันรายการทางธุรกิจของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่มีความหลากหลายและมีปริมาณธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ทำให้ระบบงาน สารสนเทศทางการบัญชีของสหกรณ์มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นตามไปด้วย อีกทั้งระบบงานด้าน สารสนเทศทางบัญชีในสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีการประเมินประสิทธิภาพ สารสนเทศทางการบัญชีของการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรอย่างละเอียดและชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรของสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการใช้งานตามธุรกิจของสหกรณ์ในปัจจุบัน อย่างไร

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบบัญชี สหกรณ์ครบวงจร ในงานสารสนเทศทางการบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ ทราบประสิทธิภาพในด้านสารสนเทศทางการบัญชีจากการนำโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์แบบครบ วงจรมาใช้งาน รวมถึงปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อนำไปปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ของสหกรณ์ และเป็นข้อมูลแก่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระดับจังหวัดที่จะได้นำไปใช้ประกอบใน การปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการ โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรในงานสารสนเทศทางการ บัญชีจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด เชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบประสิทธิภาพการใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรในงาน สารสนเทศทางการบัญชีจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรของสหกรณ์ การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

1.3.2 ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคจากการนำโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร มาใช้ในงานสารสนเทศทางการบัญชีจากผู้ปฏิบัติงานที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจรของ สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่

1.3.3 สามารถนำข้อมูลจากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลแก่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ระดับจังหวัด ที่จะได้นำไปใช้ประกอบในการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร

1.4 นิยามศัพท์

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศเชิงคุณค่าเพื่อช่วยให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจได้ ตัดสินใจเลือกทางอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด หรือ กระบวนการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

โปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ครบวงจร (Cooperative Full Pack Accounting Software) หมายถึง โปรแกรมระบบบัญชีที่ใช้ในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตร ซึ่งพัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยสามารถบันทึกรายการรับจ่าย แล้วจึงประมวลผล ออกรายงานต่าง ๆ รวมถึงงบการเงินได้

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems) หมายถึง ระบบงานที่พัฒนาขึ้นโดยมีการใช้ทรัพยากรบุคคล คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูลรายการที่เกิดขึ้นของธุรกิจ การประมวลผลข้อมูลให้ได้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีประโยชน์ต่อการวางแผน การสั่งการ การควบคุม และการควบคุมสินทรัพย์ ของธุรกิจให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องและเชื่อถือได้แก่ผู้ภายในและผู้ภายนอกของกิจการ

สหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง สหกรณ์การเกษตร โดยจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ ด้านฝากเงิน การรวมกันซื้อ รวมกันขาย การแปรรูป และบำรุงที่ดิน